

Нове життя народних мелодій в камерно-інструментальній музиці.

Основні поняття з уроку:

Камерна музика створена для виконання малим складом музикантів для вузького кола слухачів у невеликих приміщеннях. З італійської «camera» перекладається як «кімната» чи «покої».

Камерно-інструментальні музичні твори – це різновид творів, що виконуються невеликим складом інструментів.

«Камерна музика» з'являється у шістнадцятому столітті та призначена для виконання при дворах монархів або в домашніх умовах, на відміну від церковної або театральної музики. Придворна музика, тобто та, що виконувалася при дворі короля, називалася «камерною», а виконавці, які працювали в придворних ансамблях, мали звання камермузикантів. Камерна музика володіє великими можливостями передачі ліричних емоцій і найтонших відтінків душевних станів людини. *Найпоширенішими інструментами, що застосовуються в камерній музиці, є скрипка, альт, флейта, віолончель, фортепіано або клавесин. Камерно-інструментальні твори виконуються як сольо, так і в ансамблі, зазвичай це не більше п`яти музичних інструментів.*

Варіації – це камерний музичний твір, в якому основна тема піддається різноманітним змінам.

Фольклорист – людина, що досліджує усну народну творчість.

Йоганнес Брамс, Микола Лисенко та багато інших видатних композиторів, майстерно використовували у своїх камерно-інструментальних творах народні мелодії, надаючи їм, таким чином, нового життя, нових барв та сенсу, що допомагало слухачам більш глибоко осягнути зміст і красу звучання цих мелодій.

Зокрема, **Фридерик Шопен (1810-1849)** - видатний польський композитор і піаніст. Шопен грав на фортепіано в місцевих салонах з 12 років. Він не тільки з легкістю виконував найскладніші п'єси на фортепіано, а й став композитором з винятковим музичним смаком, перу якого вже на той час належали кілька танців і варіацій. Публіка тепло приймала талановитого виконавця, називаючи його другим Моцартом. Одним із джерел творів майбутнього композитора був польський фольклор, який став основою для його камерно-інструментальних творів: мазурок, полонезів, вальсів. З ним Фридерика познайомила мати, яка була

хорошою піаністкою, а також співачкою-аматоркою. Юний Шопен навчався у Варшавському ліцеї, паралельно займаючись музикою під керівництвом приватних педагогів. Він вивчав не тільки гру на фортепіано, а й композицію. Пізніше Фридерик вступив в Головну школу музики польської столиці.

Практичне завдання:

Проведемо дослідження. Обери одну зі своїх улюблених українських народних пісень. Віднайди в інтернеті 2 версії цієї пісні, де перша виконується камерним складом (до 5 виконавців), а друга – великим складом (хор або симфонічний оркестр). Проаналізуй ці два твори за наступними критеріями: кількість виконавців, жанр (вокальний, вокально-інструментальний, інструментальний твір), стиль обробки (поп, рок, фольк, класика тощо). Кількома реченнями опиши власні враження від пісні та обґрунтуй, яка з версій і чому тобі подобається більше.

Що додатково подивитися?

1. Микола Лисенко "Дощик", обробка української народної пісні. URL: <https://youtu.be/URea2ggzrV8> .
2. Микола Лисенко, українська рапсодія «Думка-Шумка», Назарій Пилатюк - скрипка, Мирослав Драган - фортепіано. URL: https://youtu.be/lpFdv5mH_cl .
3. Фридерик Шопен, "Мазурка, Оп. 24", виконує - Rafał Blechacz. URL: <https://youtu.be/fllQ02Nlkpk> .
4. Йоганнес Брамс "Угорський танок", виконують Lang Lang and Gina Alice. URL: <https://youtu.be/KHdOnoWtv08>
5. Фільм про Фридерика Шопена: цікаві факти. URL: <https://youtu.be/8IJ8DZ19KcA> .